

PAUSE

OFFLINE TIKTOKTHEOLOGIE

Pieter Busschaert

Schrijver: Pieter Busschaert

ISBN: 978 94654606 04

© Pieter Busschaert

DEEL I:
Een jaar als TikTok-theoloog

Sociale media beloven verbinding, maar werken volgens een logica die verbinding moeilijk maakt.

Toen ik mijn eerste video opnam voor TikTok, wist ik dat ergens wel. Ik had artikels gelezen, bezorgde ouders gehoord, jongeren zien wegzakken in hun eindeloze scroll. Maar weten is iets anders dan ervaren. Ik merkte pas echt wat die zin betekende toen ik zelf deel werd van de wereld achter het scherm — een wereld die tegelijk warm en koud, nabij en afstandelijk, uitnodigend en roofzuchtig kan zijn.

Ik begon simpel: een citaat, een gedachte over spiritualiteit, een vraag... Maar al snel voelde ik: dit landschap heeft zijn eigen wetten. En wie er binnenstapt, wordt altijd een beetje gevormd door de grond waarop hij loopt.

Om mijn jaar als ‘TikTok-theoloog’ te begrijpen, moet ik eerst iets vertellen over dat landschap. Over de mechanismen die je niet ziet wanneer je alleen maar scrollt, maar die je des te sterker voelt wanneer je er zelf in beweegt — en wanneer mensen plots in de duizenden reageren op wat jij gedacht had in stilte.

Dit is de wereld waarin mijn zoektocht begon.

De schijn van nabijheid

---

*TikTok is een plek waar de kleinste gebaren groot lijken.
Een hartje.
Een opmerking.
Een snelle “mooi gezegd”.*

Ze voelen als mini-ontmoetingen, alsof iemand een deur opent en even binnenkijkt. Maar vaak blijft het bij een schim van

contact. Het is nabijheid in fragmenten — licht als confetti en even snel weer verdwenen.

Er waren dagen waarop tienduizenden mensen mijn video's zagen. Het zag eruit alsof ik omringd werd door een enorme gemeenschap. Maar tegelijk kon ik na een avond opnemen nog steeds het gevoel hebben dat ik niemand écht gesproken had. Je krijgt veel signalen, maar weinig die antwoorden op de vraag: *Wie ben jij? Wat raakt jou? Wat zoek je eigenlijk?*

Die “valse intimiteit” werd een spiegel. Hoe vaak houden we onszelf voor dat we verbonden zijn, terwijl we eigenlijk vooral reageren?

De zachte hand van het algoritme

Al heel vroeg ontdekte ik: op TikTok bepaal je niet zelf wie je bereikt.

Het platform kiest. Het beslist wat zichtbaar is, wat verdwijnt, welke woorden blijven hangen en welke in stilte oplossen.

Het algoritme werkt als een onzichtbare gids die je steeds verder leidt in wat je al kent, of in wat je emotioneel triggert. En zonder dat je het merkt, kom je in een bubbel terecht — een bubbel die veilig voelt, maar je wereld kleiner maakt.

Wanneer een video over stilte slechts een paar honderd mensen bereikte en een iets emotioneler fragment plots honderdduizend, vroeg ik me af:

Was dit omdat het tweede beter was, of omdat het algoritme graag vuurtjes aanwakkert?

Het platform houdt niet van nuance. Niet van traagheid. Niet van diepgang. En toch probeerde ik met nuancering, traagheid en diepgang aanwezig te zijn. Dat is soms aan zwemmen tegen een rivier in.

Het zorgvuldig gekozen zelf

Op TikTok toont iedereen net genoeg van zichzelf om zichtbaar te zijn, maar niet genoeg om helemaal echt te worden. Het is een plek van zorgvuldig gekozen momenten: de juiste hoek, de beste zin, het perfecte licht.

Ik merkte ook bij mezelf een spanning: Hoe eerlijk kan ik zijn in één beeld, een vraag, een citaat? Hoeveel kwetsbaarheid en nuance laat je zien, wetend dat onbekenden het kunnen delen, bespreken, uitlachen, misbruiken?

En tegelijk zag ik de reacties van mensen die zich vergelijkingen lieten aanpraten die nooit eerlijk waren. “Waarom lukt het jou wel om zo rustig te praten?” “Mijn leven lijkt altijd een chaos, hoe krijg jij dit gedaan?”

Maar dat ene minuutje waarin ik rust uitstraalde, was meestal voorafgegaan door tien chaotische pogingen, een gehaaste dag, of een moment van moed verzamelen.

Online lijkt alles perfect, zelfs spiritualiteit. Dat is misschien wel het gevaarlijkste beeld dat sociale media verspreiden.

Samen alleen

Hoe meer video’s ik maakte, hoe meer ik voelde dat TikTok een wereld is zonder lichaam. Je ziet iemand, maar je ziet niet hoe hij ademt. Je hoort een stem, maar niet de stilte tussen twee zinnen. Je leest een reactie, maar niet de ogen die erbij horen.

Zonder lichaam verarmt empathie. Je voelt minder nuance. Je reageert sneller, harder, oppervlakkiger — ook al ben je dat in het echte leven helemaal niet.

Ik merkte dat bij mezelf: Soms las ik een negatieve comment en raakte die harder dan hij moest. Soms leek het alsof duizenden

mensen over me heen spraken, terwijl ik gewoon thuis aan mijn tafel zat, aan het koken was of gewoon aan het werk...

Je kunt heel zichtbaar zijn op TikTok en je toch raar genoeg onzichtbaar voelen. Dat is misschien de vreemdste vorm van eenzaamheid: altijd gezien, zelden gekend.

De broosheid van veiligheid

In het begin dacht ik: Ik deel gewoon enkele gedachten over spiritualiteit. Wat kan er misgaan? Maar online is kwetsbaarheid nooit zonder risico.

Echte verbinding vraagt veiligheid, en die veiligheid is op sociale media vaak dun als papier. Je deelt iets oprecht en plots staat het in een context die je niet kent, bij mensen die je nooit zult ontmoeten, op plekken waar je geen controle hebt.

Ik zag hoe anderen werden uitgelachen, hoe roddels ontstonden, hoe uitspraken werden uitvergroot. Ik voelde hoe snel een gesprek kan kantelen, hoe dun de lijn is tussen feedback en kwetsen. En ik vroeg me af: Hoe kan ik mensen uitnodigen tot spiritualiteit in een ruimte die zo breekbaar is? Hoeveel vertrouwen kunnen we op zo'n plek echt geven?

Dit is het landschap waarin mijn jaar als TikTok-theoloog zich afspeelde. Een landschap vol tegenstellingen:

---

*nabij, maar vaak afstandelijk
zichtbaar, maar toch verborgen
ontmoetend, maar zelden diepgaand
belovend, maar soms uithollend*

Het was een jaar waarin ik veel leerde — over sociale media, over anderen, maar vooral over mezelf. En het is vanuit dat landschap dat ik in het volgende hoofdstuk vertel waarom ik er überhaupt aan begon.

Waarom ik begon

Een opdracht die elk jaar terugkeert

Elk academiejaar, wanneer de vastentijd nadert, geef ik mijn studenten kleuter- en lager onderwijs dezelfde uitdaging. Het is een opdracht die voor mij meer is dan een didactische oefening; het is een uitnodiging tot innerlijke beweging. Ik vraag hen om 40 dagen lang te werken aan iets wat ze tot dan toe niet deden — niet omdat het onmogelijk was, maar omdat ze vooral gefocust waren op de steen die in de weg lag.

“Start met het verrollen van een steen,” zeg ik dan. Niet omdat die steen echt weegt, maar omdat hij vaak staat voor het onuitgesprokene:

---

*de angst, de twijfel, het uitstel, het vermoeden
dat iets toch geen verschil zal maken.*

Verrijzenis begint altijd met een beweging naar buiten. Met een kleine opening waarin licht kan vallen. Elk jaar opnieuw ontroert het me wat studenten aandragen: iemand die eindelijk terug contact opneemt met een familielid; iemand die dagelijks een compliment wil geven; iemand die besluit elke dag even stil te staan bij wie hij wil zijn. Kleine daden, grote omwentelingen.

Maar dit jaar draaiden ze de vraag om.

Een voorstel dat ik niet had zien aankomen

Tijdens een van die lessen zei een student plots: “Maar meneer... als wij iets moeten doen wat we nog nooit hebben gedaan, wat doet u dan eigenlijk?”

Het was een eenvoudige vraag — en ze raakte me. Want terwijl ik hen vroeg om naar buiten te treden, bleef ik zelf veilig binnen mijn vertrouwde grenzen. Ik sprak vaak over spiritualiteit en

geloof, over hoe we nabij kunnen zijn in een wereld vol ruis. Maar deed ik zelf iets dat even radicaal was als wat ik hen vroeg? Een andere student vulde aan:

---

*“Waarom probeert u niet eens iets op TikTok?
Daar zitten de jongeren toch? Misschien kan u
daar iets betekenen.”*

Het platform waarvan ik tot dan toe vooral oppervlakkige verhalen kende: dansjes, influencers, snelle meningen, vluchtige trends. Niet bepaald de plek waarvan ik dacht: *hier kan ik iets spiritueels brengen*. En toch voelde ik het meteen: dit was precies het soort steen waar ik zelf al lang omheen liep. Niet omdat het te moeilijk was, maar omdat ik er niet in durfde stappen.

Fascinatie en twijfel

Ik had nooit gedacht dat ik iets op sociale media zou doen dat ook maar in de buurt kwam van publieke aanwezigheid. Niet omdat ik het minderwaardig vond — helemaal niet — maar omdat ik mezelf er gewoon niet in zag. Het snelle, visuele, performatieve van het medium voelde ver weg van de trage, bedachtzame manier waarop ik gewoonlijk werk met teksten, stilte en ontmoeting.

Maar tegelijk was er een vreemde fascinatie.

Wat als spiritualiteit ook daar een plek kon vinden? Wat als jongeren die zoeken naar rust, betekenis of geloof, net daar geraakt konden worden? Wat als de kerk niet alleen mocht wachten tot mensen binnenkomen, maar zelf even op de digitale drempel kon gaan staan?

Die vragen bleven rondzingen, maar de twijfel bleef even groot.

Wat als het oppervlakkig werd?
Wat als het belachelijk werd?
Wat als niemand het zag — of erger, iedereen?

Ik besloot één ding: als ik dit zou doen, moest het zo discreet mogelijk.

Niet omdat ik me schaamde, maar om ruimte te hebben om te falen zonder publiek. Daarom koos ik voor Engels. Moest het mislukken, dan zouden mijn studenten het nooit vinden. (Althans, dat dacht ik.)

De eerste stap: @spiritualitywithpieter

Op een avond, zonder veel plan, nam ik mijn telefoon. Ik zocht een eenvoudige melodie, schreef een korte zin die me die dag geraakt had, zette de camera klaar — en bleef tien minuten twijfelen. Toen drukte ik op opnemen.

Het was vreemd hoe kwetsbaar ik me voelde. Niet zoals wanneer je voor een klas staat, ook niet zoals wanneer je iets persoonlijks deelt met iemand. Het was een ander soort kwetsbaarheid: spreken in een ruimte die je niet kent, tegen mensen die je nooit zult zien.

Ik koos bewust voor eenvoud: geen foto's van mezelf, geen lange uitleg, geen visuele trucjes. Gewoon een korte gedachte, een vraag, en een rustige sfeer. Een klein moment van stilte tussen de drukte in.

Ik gaf het kanaal een naam die tegelijk persoonlijk en afgedekt was: **@spiritualitywithpieter**.

Een uitnodiging, maar geen schreeuw.

Toen ik op “posten” drukte, voelde het alsof ik een steen verrolde die al lang voor mijn eigen graf had gelegen. Niet dramatisch, maar symbolisch: een uitnodiging om naar buiten te komen, om zichtbaar te durven zijn op een plek waar ik liever anoniem was gebleven. En dat was het begin. Onopvallend, eenvoudig, bijna schuchter — maar toch een begin.